

କୃଷି ସୂଚନା ସେବା (ଧାନ)

୨୦୨୩ ମସିହା ଅକ୍ଟୋବର ମାସ ପ୍ରଥମ ପକ୍ଷ ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟପତ୍ର :

- ❖ ବିଳମ୍ବରେ ରୁଆଯାଇଥିବା ଧାନରେ କେଣ୍ଡା ବାହାରିବା ଆରମ୍ଭ ଅବସ୍ଥାରେ (ରୋଇବାର ୫୦ ରୁ ୫୫ ଦିନ ପରେ) ଦ୍ୱିତୀୟ ପିଲସାର ଭାବେ ଏକର ପ୍ରତି ୧୭.୫ କି.ଗ୍ରା. ଯୁରିଆ ସାର ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ । ବାଲିଆ ମାଟି ଜମି ହୋଇଥିଲେ ୧୭.୫ କି.ଗ୍ରା. ଯୁରିଆ ସହିତ ୧୩ କି.ଗ୍ରା. ଏମ୍.ଓ.ପି.(ପଟାସ ସାର) ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ ।
- ❖ ଧାନବୁଢ଼ା ପ୍ରତି ଯଦି ୨ଟି ମୋତାପତ୍ର ଦେଖାଯାଏ, ତେବେ ପତ୍ରମୋତା ପୋକର ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ପାଇଁ ଏକର ପିଛା ୬୦ ମି.ଲି. କ୍ଲୋରାନିଲିପ୍ରୋଲ ୧୮.୫ % ଏସ୍.ସି. କିମ୍ବା ୧୦୦-୧୨୦ ମି.ଲି. ଟେଗ୍ରାନିଲିପ୍ରୋଲ ୨୦୦ ଏସ୍.ସି. କିମ୍ବା ୫୦ ଗ୍ରାମ୍ ଫ୍ଲୁବେକ୍ସିଆମାଇଡ୍ ୨୦ ତତ୍ତ୍ୱ.ଜି. କିମ୍ବା ୪୦୦ ମି.ଲି. କୁଇନାଲଫସ୍ ୨୫ ଇ.ସି. ୨୦୦ ଲିଟର ପାଣିରେ ମିଶାଇ ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ ।
- ❖ ଯଦି ଲୋତାପୋକ, ବିରହା ପୋକ କିମ୍ବା ନଳିପୋକ ଦେଖାଯାଏ, ତେବେ ଏକର ପିଛା ୪୦୦ ମି.ଲି. କ୍ଲୋରୋପାଇରିଫସ୍ ୨୦ ଇ.ସି. କିମ୍ବା ୪୦୦ ମି.ଲି. ପେନ୍ଥୋକ୍ସେନ୍ ୫୦% ଇ.ସି. କିମ୍ବା ୫୦୦ ମି.ଲି. ଟ୍ରାଇଜୋକ୍ସେନ୍ ୪୦% ଇ.ସି. ୨୦୦ ଲିଟର ପାଣିରେ ମିଶାଇ ସିଂଚନ କରନ୍ତୁ ।
- ❖ ଯଦି ବଙ୍ଗାପୋକ ଦେଖାଯାଏ, ତେବେ ଏକର ପ୍ରତି ୪୦୦ ରୁ ୬୦୦ ମି.ଲି. ଫିପ୍ରେନିଲ୍ ୫% ଏସ୍.ସି. କିମ୍ବା ୧୦୦ ମି.ଲି. ଲାୟତା ସାଇହାଲୋଥ୍ରିନ୍ ୫% ଇ.ସି. କିମ୍ବା ୫୦୦ ମି.ଲି. କ୍ଲୋରୋପାଇରିଫସ୍ ୨୦ ଇ.ସି. କାର୍ବୋସଲଫାନ୍ ୨୫% ଇ.ସି. କିମ୍ବା ୧୦ କି.ଗ୍ରା କାର୍ବୋକ୍ସି-ହାଇଡ୍ରୋକ୍ଲୋରାଇଡ୍ ୪ ଜି. କିମ୍ବା ୧୦ କି.ଗ୍ରା. କାର୍ବୋଫୁରାନ୍ ୩ ଜି. ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ ।
- ❖ ମାଟିଆଗୁଣ୍ଡି ପୋକ(ଚକତାପୋକ) ରୁଦ୍ଧାପ୍ରତି ୫-୧୦ଟି ପୋକ ଦେଖାଦେଲେ ଜମିର ସୂକ୍ଷ୍ମ ପରିବେଶକୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରନ୍ତୁ ଯେପରିକି କୁମାଗତ ଭାବେ ମାଟି ଓଦା ଓ ଶୁଖିଲା ରହିବ । ଜମିରେ ଅଧିକ ସମୟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଠିଆ ପାଣି ନ ରହିବା ଦରକାର । ଏହାପରେ ଯଦି ପୋକ ଦେଖାଯାଏ ତେବେ ଏକର ପିଛା ଟ୍ରାଇଫ୍ଲୁମେନୋପାଇରିନ୍ ୧୦% ଏସ୍.ସି. ୯୪ ମି.ଲି. କିମ୍ବା ପାଇମେଟ୍ରୋଜିନ୍ ୫୦% ତତ୍ତ୍ୱ.ଜି ୧୨୦ ଗ୍ରାମ୍ କିମ୍ବା ଡିନୋଟେଫ୍ୟୁରନ୍ ୨୦% ଏସ୍. ଜି. ୮୦ ଗ୍ରାମ୍ କିମ୍ବା ଇମିଡାକ୍ଲୋପ୍ରିଡ୍ ୧୭.୮% ଏସ୍.ଏଲ୍. ୫୦ ମି.ଲି. କିମ୍ବା ୬୦ ଗ୍ରାମ୍ ଫ୍ଲୋନିସାମିଡ୍ ୫୦% ତତ୍ତ୍ୱ.ଜି. ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ । ଚକତା ପୋକ ସମୟରେ ଯବକ୍ଷାରଜାନ ଯୁକ୍ତ ସାର ପ୍ରୟୋଗ ନକରି ସତ୍ୟ ସର୍ବଦା ଉପଯୁକ୍ତ କୀଟନାଶକ ସଠିକ୍ ମାତ୍ରାରେ ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ ।
- ❖ ପତ୍ରାଛଦ ପୋତାରୋଗ ଦମନ କରିବା ପାଇଁ ଏକର ପ୍ରତି ପ୍ରେପିକୋନାଜୋଲ୍ ୨୫ ଇ.ସି. ୨୦୦ ମି.ଲି. କିମ୍ବା ହେକ୍ସାକୋନାଜୋଲ୍ ୫ ଇ.ସି. ୪୦୦ ମି.ଲି. କିମ୍ବା ଭାଲିଡାମାଇସିନ୍ ୩ଏଲ୍ ୪୦୦ ମି.ଲି. କିମ୍ବା ଟେବୁକୋନାଜୋଲ୍ ୫୦% + ଟ୍ରାଇଫ୍ଲୋକ୍ସିକ୍ସେଡିନ୍ ୨୫%(ନାଟିଭୋ ୭୫ ତତ୍ତ୍ୱ.ଜି) ୮୦ ଗ୍ରାମ୍ ୨୦୦ ଲିଟର ପାଣିରେ ମିଶାଇ ୭-୧୦ ଦିନ ଅନ୍ତରରେ ଦୁଇଥର ସିଂଚନ କରନ୍ତୁ । ଏକ ଏକର ପ୍ରତି ୨୦୦ ଲିଟର ଦ୍ରବଣ ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ ।
- ❖ ଧାନ ଗଛରେ ପତ୍ରପୋତା/ପତ୍ରାଗାର ରୋଗ ଦେଖାଦେଲେ ଯବକ୍ଷାରଜାନ ଯୁକ୍ତ ଶୀର୍ଷସାର (ଯୁରିଆ/ଡି.ଏ.ପି.) ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ ନାହିଁ । ଯଦି ପାଣି ଜମି ରହିଥାଏ ନିଷ୍ପାସନ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରି ଏକର ପିଛା ୫ କି.ଗ୍ରା. ପଟାସ୍ ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ । ଏକର ପ୍ରତି ଷ୍ଟ୍ରେପ୍ଟୋମାଇସିନ୍ ସଲଫେଟ୍ (୯%) + ଟେଗ୍ରାସାଇକ୍ଲିନ୍ ହାଇଡ୍ରୋକ୍ଲୋରାଇଡ୍ (୧%) ୧୨୦ ଗ୍ରାମ୍ ସହିତ କପର୍ ଅକ୍ସିକ୍ଲୋରାଇଡ୍ ୨୦୦ ଗ୍ରାମ୍ ମିଶାଇ ସିଂଚନ କରନ୍ତୁ । ଏକ ଏକର ଜମି ପାଇଁ ୨୦୦ ଲିଟର ପାଣି ଆବଶ୍ୟକ ହୋଇଥାଏ ।

- ❖ ମହିଷାରୋଗ ଦେଖା ଦେଲେ ଏକର ପ୍ରତି ଟେବୁକୋନାଜୋଲ ୫୦% + ଟ୍ରାଇଫ୍ଲୋକ୍ସିଞ୍ଜେରିନ୍ ୨୫% (ନାଟିଭୋ ୭୫ ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.ଜି.) ୮୦ ଗ୍ରାମ୍ କିମ୍ବା କାର୍ବେଣ୍ଡାଜିମ୍ ୫୦ ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.ପି. ୪୦୦ ଗ୍ରାମ୍ ହିସାବରେ ସିଂଚନ କରନ୍ତୁ । ନତୁବା ଏକ ଲିଟର ପାଣିରେ ସତେଜ ବେଲପତ୍ର ବଟା (୨୫ ଗ୍ରାମ୍ ପତ୍ର) କିମ୍ବା ତୁଳସୀପତ୍ର ବଟା (୨୫ ଗ୍ରାମ୍ ପତ୍ର) କିମ୍ବା ନିମ୍ବପତ୍ର ବଟା (୨୦୦ ଗ୍ରାମ୍ ପତ୍ର) ମିଶାଇ ଓ ଭଲଭାବେ ଛାଣି ସିଂଚନ କରନ୍ତୁ । ନତୁବା ଜୈବିକ ଉପଚାର ଭାବେ ଏକର ପ୍ରତି ଟ୍ରାଇକୋଡର୍ମା ଭିରିଡି(ଅନ୍ୟତମ ୧୦^୯ ସି.ଏଫ୍.ୟୁ) ୨ କି.ଗ୍ରା. ୨୦୦ ଲିଟର ପାଣିରେ ମିଶାଇ ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ ।
- ❖ ସାହାରା ରୋଗ ଦେଖାଦେଲେ ଏକର ପ୍ରତି ୪୦୦ ଗ୍ରାମ୍ କପର ହାଇଡ୍ରୋକ୍ସାଇଡ୍ ୭୭% (କୋସିଡ୍ ୧୦୧) କିମ୍ବା ୪୦୦ ଗ୍ରାମ୍ ଟେବୁକୋନାଜୋଲ ୨୫% (ଫୋଲିକର) ୭ ଦିନ ଅନ୍ତରରେ ଦୁଇଥର ସିଂଚନ କରନ୍ତୁ ।
- ❖ ଋଷୀଭାଇମାନେ ଧାନ ଋଷ ସମ୍ପର୍କରେ ଅଧିକ ସୂଚନା ବା ବିବରଣୀ ଜାଣିବାକୁ ଚାହୁଁଥିଲେ ଜାତୀୟ ଧାନ ଗବେଷଣା ଅନୁଷ୍ଠାନ, କଟକ ଦ୍ଵାରା ବିକଶିତ ରାଇସ୍ ଏକ୍ସପୋର୍ଟ ମୋବାଇଲ ଆପ୍ (riceXpert) ଗୁଗୁଲ୍ ପ୍ଲେଷ୍ଟୋରରୁ ତାଉନ୍ଲୋଡ କରି ବ୍ୟବହାର କରିପାରିବେ ।
- ❖ କମ୍ ଆର୍ଦ୍ରତା ବା ସୁଖା ପ୍ରଭାବିତ ଅଞ୍ଚଳରେ ଯେଉଁଠି ଧାନ ଫସଲ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ, ତଳ ଓ ମଧ୍ୟମ ଜମିରେ ଋଷୀଭାଇମାନେ କୋଶଳା ଶାଗ, ମାଂତିଆ, କୋଳଥ, ମୁଗ, ବିରି, ଝୁଡଙ୍ଗ, କନ୍ଦମୂଳ ଏବଂ ରାଶି ଇତ୍ୟାଦି ଅଳ୍ପଦିନିଆ ପୁର୍ବ ରବି ଫସଲ ହିସାବରେ କରିପାରିବେ ।

ପ୍ରବଳ ବର୍ଷା କିମ୍ବା ନିଅତିଆ ବର୍ଷା ହ୍ରାସ ପାଇଥିବା ଅଞ୍ଚଳଗୁଡିକ ପାଇଁ ବିଶେଷ କୃଷି -ପରମର୍ଶ

- ଯେଉଁଠାରେ ଅତ୍ୟଧିକ ବୃଷ୍ଟିପାତ ହୋଇଥିବ, ଧାନ କ୍ଷେତରୁ ଅଧିକ ଜଳ ନିଷ୍କାସନ କରନ୍ତୁ ।
- ବର୍ତ୍ତମାନର ଅବସ୍ଥା ଯେପରିକି ମେଘୁଆ ଆକାଶ, ଉଚ୍ଚ ଆର୍ଦ୍ରତା, ଦିନର ଉଚ୍ଚ ତାପମାତ୍ରା ସହିତ ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀ ବର୍ଷା (ଯଥା କଳାହାଣ୍ଡି, ନୂଆପଡା) କିଛି ରାତିର କମ୍ ତାପମାତ୍ରା ଦ୍ଵାରା ପତ୍ରପୋତା ରୋଗ, ପତ୍ରରେଖା ରୋଗ, ପତ୍ରାଛଦ ପୋତା ରୋଗ ଇତ୍ୟାଦି ଅନେକ ରୋଗ ପାଇଁ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଅନୁକୂଳ ଅଟେ । ନିଜ କ୍ଷେତ୍ରରେ ସଜାଗ ରୁହନ୍ତୁ । ଜୀବାଣୁ ଜନିତ ରୋଗ ପାଇଁ ୧୦ ଲିଟର ପାଣିରେ ୧ ଗ୍ରାମ୍ ପ୍ଲୁଫୋମାଲସିନ୍ ସହିତ ୨୦ ଗ୍ରାମ୍ କପର ଅକ୍ସାଲୋରାଇଡ୍ ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ । ଯଦି ଧାନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ପତ୍ରାଛଦା ପୋତା ରୋଗ ଦେଖାଯାଏ, ତେବେ ୫ ଲିଟର ପାଣିରେ ଟେବୁକୋନାଜୋଲ ୫୦% ସହିତ ୨ ଗ୍ରାମ୍ ଟ୍ରାଇଫ୍ଲୋକ୍ସିଞ୍ଜେରିନ୍ ୨୫% ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.ଜି. କିମ୍ବା ୧.୫ ମି.ଲି. ଲିଟର ପାଣିରେ ଇସୋପ୍ରୋଥ୍ଠିଓଲାନ୍ ୪୦ ଇ.ସି. ସ୍ତେ କରନ୍ତୁ । ୭-୧୦ ଦିନ ବ୍ୟବଧାନରେ ସ୍ତେକୁ ପୁନରାବୃତ୍ତି କରନ୍ତୁ ।

ଜଳ ଏବଂ ରୋଗ ପରିଚାଳନା

ସୁନ୍ଦରଗତ ଏବଂ ଦେଓଗତ :

ଧାନ ପ୍ରତିରୋପଣ ଠାରୁ ପିଲ ବାହାରିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଜମିରେ ୦.୫ ଇଞ୍ଚ ପାଣି ରଖନ୍ତୁ । ସେବେଠାରୁ ଜମିରେ ଧାନ ଦାନା ହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ୨ ଇଞ୍ଚ ଜଳ ରଖନ୍ତୁ । କମ ଦିନିଆ କିମ୍ବା କ୍ଷେତ୍ରରେ ବୁଣିବାର ୨୧ ଦିନ ପରେ ଧାନରେ ଏକର ପ୍ରତି ୮ କିଲୋଗ୍ରାମ୍ ଯବକ୍ଷାରଜାନ ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ ।

ମୟୂରଭଞ୍ଜ ଓ କେନ୍ଦୁଝର : ଚାଷୀଙ୍କୁ ଧାନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ୩-୫ ସେ.ମି. ଜଳସ୍ତର ବଜାୟ ରଖିବାକୁ ପରାମର୍ଶ ଦିଆଯାଇଛି । କ୍ଷେତ୍ରରେ କୀଟନାଶକ ଔଷଧ ସ୍ତେ କରାଯାଇପାରେ । ସ୍ପାର୍ଟଫୋନ୍ ବ୍ୟବହାରକାରୀ ମୌସମ , ମେଘଦୂତ ଏବଂ ଦମିନୀ ଆସରୁ ଅବସ୍ଥାନ ଅନୁଯାଇ ପାଣିପାଗ ସୂଚନା ପାଇପାରିବେ ।

- ଜଳସେଚନ ପାଇଁ ପାନିକଲ୍ ଆରମ୍ଭ ଏକ ଗୁରୁତ୍ଵପୂର୍ଣ୍ଣ ପର୍ଯ୍ୟାୟ । କ୍ଷେତ୍ର ଶୁଖିଗଲେ ଜଳସେଚନ ଯୋଗାନ୍ତୁ ।
- ଧାନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଶୀଘ୍ର ସାର ଭାବେ ଯୁରିଆର ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇପାରିବ ।
- କ୍ଷେତ୍ରରୁ ଚୂଣକ ହଟାନ୍ତୁ । କ୍ଷେତ୍ରରେ ଜଳସ୍ତର ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ କରାଯିବା ଉଚିତ୍ ।

- ପତ୍ରପୋତା ରୋଗ ଏବଂ ପତ୍ରାଛଦ ପୋତା ରୋଗ ପାଇଁ ୧ ଲିଟର ପାଣିରେ ୧ ଗ୍ରାମ୍ ହେକ୍ସାକୋନାଜୋଲ୍ ସହିତ ପ୍ଲୁଟୋମାଲସିନ୍ ସ୍ତେଷ୍ଟ କରନ୍ତୁ ।
- ମହିଷା ରୋଗ ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ୨୦୦ ଗ୍ରାମ୍ ଟ୍ରାଇସାଇକ୍ଲୋଜୋଲ ୭୫ ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.ପି. କିମ୍ବା କାର୍ବେଣ୍ଡାଜିମ୍ କିମ୍ବା ଏକର ପ୍ରତି ୧୦୦ ଗ୍ରାମ୍ କାର୍ବେଣ୍ଡାଜିମ୍ ମୁଖ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ରରେ ପତ୍ର ଉପରେ ସ୍ତେଷ୍ଟ କରନ୍ତୁ ।
- ପତ୍ରଚିତା ରୋଗ ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ଏକ ଲିଟର ପାଣିରେ ୧ ମି.ଲି. ପ୍ରୋପିକୋନାଜୋଲ ୨୫ ଇ.ସି. ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ ।

ବାଲାସୋର, ଭଦ୍ରକ ଏବଂ ଜାଜପୁର :

- ଯଦି ଧାନ ଫସଲ ଜଳମଗ୍ନତା ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଭାବିତ ହୁଏ ତେବେ ତୁରନ୍ତ ଯବକ୍ଷାରଜାନ ସାର ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ ନାହିଁ ।
- ବର୍ଷା ପରେ ପତ୍ରମୋତା ପୋକ ଦ୍ୱାରା ସଂକ୍ରମଣ ବୃଦ୍ଧି ପାଇବ ତେଣୁ ଏକର ପ୍ରତି ୪୦୦ ଗ୍ରାମ୍ କାର୍ବାମାଥୋଇଡ୍ରୋଲ୍ କ୍ଲୋରିଡ୍ କିମ୍ବା ୩୦୦ ମି.ଲି. ଲାମଡାସାଇହାଲୋଥ୍ରିନ୍ ୪.୯ ସି, ଏସ୍ ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ ।
- ଫେରୋମନ୍ ଏବଂ ଆଲୋକ ଯନ୍ତ୍ରା ସଂସ୍ଥାପନ କରି କ୍ଷେତ୍ରକୁ ବାରମ୍ବାର ପରିଦର୍ଶନ କରି ହଳଦିଆ କାଣ୍ଡବିନ୍ଧା ପୋକର କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ଉପରେ ନଜର ରଖନ୍ତୁ ।
- କେତେକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ପତ୍ରପୋତା ଏବଂ ପତ୍ରରେଖା ରୋଗ ଦେଖାଗଲେ, ଏକର ପ୍ରତି ୫୦୦ ଗ୍ରାମ୍ କପରଅକ୍ସିକ୍ଲୋରାଇଡ୍ ସହିତ ୨୦୦ ଗ୍ରାମ୍ ପ୍ଲୁଟୋମାଲସିନ୍ ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ ଏବଂ ଅତିରିକ୍ତ ସାର ଭାବେ ଏକର ପ୍ରତି ୧୨.୫ କି.ଗ୍ରା. ଏମ୍.ଓ.ପି. ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ ।
- କେତେକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ପତ୍ରମୋତା ଏବଂ ହଳଦିଆ କାଣ୍ଡବିନ୍ଧା ପୋକ ଦେଖାଗଲେ ଏକର ପ୍ରତି ୪୦୦ ଗ୍ରାମ୍ କାର୍ବାମାଥୋଇଡ୍ରୋଲ୍ କ୍ଲୋରାଇଡ୍ ୫୦ ଏସ୍.ପି. କିମ୍ବା ଫିପ୍ରୋନିଲ୍ ୫ ଏସ୍.ସି. ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ ।

କଟକ, ଗଞ୍ଜାମ, ଜଗତସିଂପୁର, କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା, ପୁରୀ, ନୟାଗଡ଼ ଏବଂ ଖୋର୍ଦ୍ଧା :

- **ପତ୍ରପୋତା ରୋଗ :** ଧାନରେ ପତ୍ରପୋତା ରୋଗ ଦେଖାଗଲେ ଏକର ପ୍ରତି ୬୦୦ ଗ୍ରାମ୍ କପର ହାଇଡ୍ରୋକ୍ସାଇଡ୍ ୫୩.୮% ଡି.ଏଫ୍ କିମ୍ବା ୨୦୦ ଗ୍ରାମ୍ ପ୍ଲୁଟୋମାଲସିନ୍ ସହିତ ୬୦୦ ଗ୍ରାମ୍ କପର ଅକ୍ସିକ୍ଲୋରାଇଡ୍ ୫୦% ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.ପି. ସ୍ତେଷ୍ଟ କରନ୍ତୁ ।
- **ମାଟିଆ ଗୁଣ୍ଡି ପୋକ :** ଧାନରେ ମାଟିଆଗୁଣ୍ଡିପୋକ ସଂକ୍ରମଣ ହେବାର ଏକ ସୁଯୋଗ ଅଛି । ଯଦି ବୁଦା ପ୍ରତି ୧୦-୧୫ ରୁ ଅଧିକ ପୋକ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରାଯାଏ, ଏକର ପ୍ରତି ୧୨୦ ଗ୍ରାମ୍ ପାଇମେଗ୍ରୋଜାଇନ୍ ୫୦% ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.ଜି କିମ୍ବା ୮୦ ଗ୍ରାମ୍ ଡିନୋଗୋପ୍ୟୁରାନ୍ ୨୦% ଏସ୍.ଜି. କିମ୍ବା ୬୦ ଗ୍ରାମ୍ ପ୍ଲୋନିକାମିଡ୍ ୫୦% ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.ଜି. କିମ୍ବା ୧୦୦ ମି.ଲି. ଟ୍ରାଇଫ୍ଲୁମେଜୋପାଇରିମ୍ ୧୦% ଏସ୍.ସି. ଗଛମୂଳରେ ସ୍ତେଷ୍ଟ କରନ୍ତୁ ।

କନ୍ଧମାଳ, ଗଜପତି, ରାୟଗଡ଼ା

- ଜିଙ୍କ୍ ଅଭାବି ମାଟିରେ ଯଦି ଅକ୍ରିମ ଜମି ପ୍ରସ୍ତୁତି ସମୟରେ ଜିଙ୍କ୍ ସଲଫେଟ୍ ପ୍ରୟୋଗ କରାଯାଇନଥାଏ, ତେବେ ଧାନ ରୋଇବାର ୩୦ ରୁ ୪୫ ଦିନ ପରେ ଲିଟର ପ୍ରତି ୦.୫ ଗ୍ରାମ୍ ଜିଙ୍କ୍-ଇଡିଟିଏ ସିଂଚନ କରନ୍ତୁ ।
- ବିକଳ୍ପ ଓଦା ଏବଂ ଶୁଖିବା ଜଳସେଚନ ପଦ୍ଧତି ଦ୍ୱାରା ମହିଷା ରୋଗ ଏବଂ ବର୍ଷା ପରେ କାଣ୍ଡସତ୍ତା ରୋଗ ଓ ପତ୍ରାଛଦ ପୋତା ରୋଗ ହୋଇପାରେ ।
- ମହିଷା ରୋଗକୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରିବା ପାଇଁ ନାଇଗ୍ରୋଜେନ୍ ସାର ଏବଂ କୀଟନାଶକ ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ । ଜମିରେ ଘାସ ବଢ଼ିବାକୁ ଦିଅନ୍ତୁନି ।

କୋରାପୁଟ, ନବରଙ୍ଗପୁର, ମାଲକାନଗିରି, ଅନୁଗୁଳ ଓ ଢେଙ୍କାନାଳ :

- ଉଚ୍ଚ ଅମଳକ୍ଷମ କିସମ ପାଇଁ ପିଲ ବାହାରିବା ସମୟରେ ଏକର ପ୍ରତି ୩୫ କି.ଗ୍ରା. ଯୁରିଆ ଏବଂ ଶଙ୍କର ଜାତୀୟ ଧାନ ପାଇଁ ଏକର ପ୍ରତି ୪୨ କି.ଗ୍ରା. ଯୁରିଆ ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ ।

- ବର୍ତ୍ତମାନର ପରିସ୍ଥିତିରେ ଧାନରେ ମହିଷା ରୋଗ ଦେଖାଗଲେ ଏକ ଲିଟର ପାଣିରେ ୦.୪ ଗ୍ରାମ୍ ଟେବୁକୋନଜୋଲ ୫୦% ସହିତ ଟ୍ରାଇଫ୍ଲୋକ୍ସିଷ୍ଟେରିନ୍ ୨୫% ତରୁ୍ୟୁ.ଜି କିମ୍ବା ଏକ ଲିଟର ପାଣିରେ ୧ ଗ୍ରାମ୍ ଟ୍ରାଇସାଇକ୍ଲୋଜୋଲ ୪୫% ସହିତ ହେକ୍ସାକୋନାଜୋଲ ୧୦% ତରୁ୍ୟୁ.ଜି ସିଂଚନ କରନ୍ତୁ ।
- କାଣ୍ଡବିନ୍ଧା ଏବଂ ପତ୍ରମୋଡା ରୋଗ ଦେଖାଗଲେ ଲିଟର ପ୍ରତି ୦.୩ ମି.ଲି.କ୍ଲୋରାଣ୍ଡାନ୍ ଟ୍ରାଇଲିପ୍ରୋଲ ୧୮.୫% ଏସ୍.ସି. କିମ୍ବା ୦.୨୫ ଗ୍ରାମ୍ ଫ୍ଲୁବେକ୍ସିଆମାଇଡ୍ ୨୦% ତରୁ୍ୟୁ.ଜି ସିଂଚନ କରନ୍ତୁ ।
- ପତ୍ରମୋଡା ରୋଗକୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରିବା ପାଇଁ ୩ ଗ୍ରାମ୍ କପର ଅକ୍ସାଇଡ୍ ଏବଂ ଲିଟର ପ୍ରତି ୦.୧୫ ଗ୍ରାମ୍ ଷ୍ଟ୍ରେପ୍ଟୋମାଇସିନ୍ + ଟେଟ୍ରାସାଇକ୍ଲିନ୍ (୯୦+୧୦) ଦିନ ଆଲୋକ ସମୟରେ ସିଂଚନ କରନ୍ତୁ ।

ଝାଟସୁଗୁଡା, ସମଲପୁର, ବଲାଙ୍ଗୀର, ସୋନପୁର, ବରଗଡ, ବୌଦ୍ଧ :

- ଧାନ ଗଛର ଅଭିବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ କୃଷକମାନଙ୍କୁ ଧାନ କ୍ଷେତରେ ୫ ସେ.ମି. ଜଳ ଏବଂ କ୍ଷେତରେ ଅତିରିକ୍ତ ଜଳ ସଂରକ୍ଷଣ ପାଇଁ ବନ୍ଧ କରିବାକୁ ପରାମର୍ଶ ଦିଆଯାଇଛି ।
- ଧାନ କ୍ଷେତରେ ବିଭିନ୍ନ କୀଟପତଙ୍ଗ ଆକ୍ରମଣ(କାଣ୍ଡବିନ୍ଧା, ପତ୍ରମୋଡା ଇତ୍ୟାଦି) ପାଇଁ ଅତୀତର ପାଣିପାଗ ଅବସ୍ଥା ଅନୁକୂଳ ଅଟେ, ତେଣୁ ଏହାର ନିୟମିତ ନଜର ରଖିବାକୁ ପରାମର୍ଶ ଦିଆଯାଉଛି । ଯଦି ଆକ୍ରମଣ ପରିଲକ୍ଷିତ ହୁଏ ତେବେ ଲିଟର ପ୍ରତି ୦.୩ ମି.ଲି. ରାଇନାକ୍ସାଇପିର ୧୮.୫% ଏସ୍.ସି. କିମ୍ବା ୧.୨୫-୧.୫ ଗ୍ରାମ୍ କାର୍ବୋଥ୍ରାକ୍ସିଫୋରାକ୍ସିଲ ୫୦ ଏସ୍.ପି. ଔଷଧରେ ଆକ୍ରମଣ ସମୟରେ ସମୟରେ ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ ।
